

Paa Klauven.

En gammel bygning.

Litt bygdetradition.

Det var en tid da Klauven (Kløven) var et stort handelssted. Utviklingen av de moderne samfærdselsmidler har imidlertid ført med sig baade en forrykkelse av handelscentrene og opstyknig av dem. Paa den maate er det gaat til at mange av de store gamle nordlandske handelssteder er gaat tilbake. Hvor der før var en vældig omsætning fra rumelige lagre — og liv og travelhet i de store stuer, der er nu øde og stilt. Slik er det gaat med Klauven, det bærer tydelig vidne om falden storhet.

Et par medlemmer av komiiteen til Trondenes kirkes restaurering var der ute forleden, for at undersøke hvad der var igjen av gammelt — og om hovedbygningen kunde fortjene at reddes og muligens egne sig til bygdemuseum. Den skal sælges nu, og da er visselig dens saga ute.

Klauven ligger paa Senjen, ca. 1 mils vei syd for Finsnes, og like i dampskipsleden. Vaaningshuset er en stor gammel 2 etages bygning ca. 160 m² (18 gange 9.m.). Den tar sig meget godt ut i landskapet, høi og stor, med avvalkede gavler og teglstenstak og et par gamledagse utbygninger paa taket.

Dertil en høi bred indgangstrappe midt paa forsiden med en stor platting foran døren. Smaarutete vinduer, 5 ruter i høiden nedenunder, 4 ovenpaa. Indvendig var der blot et rum en stor hjørnestue, som hadde bevaret den gamle stil: Langs veggene nederst et lavt hvit brystpanel med store fyldinger. Fra dette gik med visse mellemrum slanke flate søiler (hvite) med vakre overstykker helt tiltaks og inndelte veggene i store felter (grønne). Alt i typisk empirestil.

Bygningen tilhører vistnok ikke den almindelige type av nordlandske handelshuser. Den vil efter min mening egne sig meget godt til museumsbygning, og vil ogsaa fremdeles kunne brukes til beboelse. Der er baade mange og store rum; det største er paa 9,1 gange 5,5 m. dvs. bortimot 35 m². Bygningen er imidlertid temmelig medtat av veir og vind, især baksiden. Til Gaarden hører ogsaa en kontorbygning, der likeledes for en stor del har bevaret den gamle stil. Særlig bør nævnes et værelse ovenpaa, der hadde en ganske eiendommelig hvælving.

Der fortælles at hovedbygningen oprindelig skal ha staat i Trondhjem. Knut Moe hette han der flyttet gaarden til Klauven og bosatte sig der — i begyndelsen av forrige aarhundrede. Hans søn Jakob Christian Moe ligger begravet paa familiegravstedet et kort stykke ifra gaarden. Av gravstøtten ses han at være født i Trondhjem 5. juni 1820. Det er derfor neppe rimelig at anta, at gaarden er flyttet til Klauven før i 20aarene. Jacob Christian Moe er død i Klauven 11. december. Hans far Knut Moe skal ligge begravet ved Tømmervik kirke inde paa fastlandet i Sørreisa.

Knud Moes forgjænger i Klauven var Jessen, efter sagnet en ryggesløs person. Han lot en buk flaa levende, han hadde lyst at se hvorledes den artet sig da. Ved krakket i 1812 og 13 reiste han omkring og kjøpte sølvtøi av bøndene og lurte dem, idet han betalte med dalersedler — dengang næsten værdløse. Hans gaard blev flyttet til Gibostad, hvor den endnu skal staa. Han eiet ogsaa Solberg, hvor han døde fattig. I sine velmagtsdage pleiet han at kjøre melem Klauven og Solberg med 12 hester. —

Hans kone var meget forfengelig. Engang kastet hun — fortælles det — en guldring i havet, idet hun stolt sa, at det vilde være likesaa umulig at finde ringen igjen, som det vilde være for hende at bli fattig. En fisk slukte imidlertid ringen, den blev fanget og dens buk sprettet op i kjøkkenet i Klauven, hvor kokkepiken fandt ringen.

Jessens kone døde senere som fattiglem i Lenvik. Dette træk med guldringen, og fisken er meget interessant, ikke fordi det er nogen grund til at fæste tiltro til fortællingens paalidelighet, men for at det vel maa sies at betegne en fiksering paa bestemte historiske personer av et aartusener gammelt sagn, der findes hos forskjellige folkeslag.

Saaledes fortæller Herodet (5te aarhundrede før Kr.) omtrent den samme historie om Polykrates, tyran paa øen Samos(6te aarhundrede før Kr.) Se ogsaa Schillers digt: «Der ring des Polykrates».

Jessens forgjænger var Hoff. Han eiet ogsaa baade Solberg og Klauven. Grundmuren av de hus, hvori han bodde findes endnu paa Klauven.

P. Marstrander
(i «Haalogal. »)